

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čekovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje

Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Slovenski someščani!

Po sijajni zmagi slovenskega meščanstva pri celjskih občinskih volitvah v mesecu septembru 1924 se je odtrgal del takrat priborjene slovenske večine radi vpliva raznih radikalnih in klerikalnih častiželjnežev, ki izrabljajo na zvit način nemštvo v znane svoje namene. Preprečil je sprejetje v finančnem odseku pripravljenega ter soglasno odobrenega rednega občinskega proračuna za leto 1927., dosegel razpust mestnega sveta ter povzročil sedanje občinske volitve v Celju.

Res je, da je naše stališče sedaj težje kakor je bilo 1. 1924., kajti prejšnji naši slovenski tovariši in zavezniki sedaj nemštvu na ljubo uprizarjajo proti nam brezprimerno obrekovalno borbo, pozabivši, da so imeli doslej pri občini ne samo priliko za kritiko, ampak tudi možnost in dolžnost direktnega sodelovanja in soodločevanja. Ako so se temu namenoma odtegnili iz političnih in strankarskih ozirov, ako niso hoteli ali niso mogli delati, so vredni obsodbe oni, ne pa stranka, ki je nosila v teh razmerah vso težo dela pa tudi odgovornosti.

Kljub temu pa v interesu lepega našega mesta, nam dragega domovja, ne omagamo, ker vidimo, da moramo:

1. žal še naprej najodločnejše braniti slovenski značaj Celja in vseh naprav, ki so v zvezi z vplivom, pa tudi delom mestnega sveta;
2. skrbeti za gospodarski in kulturni napredek celjskega mesta, v kolikor je to le količkaj

možno spričo težke gospodarske krize in splošne preobremenitve vseh stanov. — Naše ulice in ceste rabijo še razširjenje in obnovo. Potrebna je še regulacija Savinje in nov most, potrebne so mestne stanovanjske stavbe in pospeševanje stanovanjskega gibanja v mestu sploh. Potrebne so reforme cele občinske uprave, da ne naštevamo še raznih kulturnih in socialnih institucij, ki so potrebne deloma izpopolnitve, deloma pa se morajo ustanoviti.

Ako stopimo danes znova pred volilce, zatrjujemo, da bomo istotako resno, pošteno in v zavesti velike odgovornosti v okviru danih sredstev skrbeli za napredek mesta in blagor njegja meščanov tudi za naprej ka-

kor smo kot največja organizirana politična skupina delali doslej. Zavednost in odločnost našega slovenskega volilstva, ki ga zastopamo brez omahovanja doslej, nam bo tudi v bodoče najboljša opora.

Kandidati:

1. Dr. Hrašovec Juro, odvetnik.
2. Rebek Ivan, ključavničar.
3. Dr. Kalan Ernest, odvetnik.
4. Ravnikar Ivan, trgovec.
5. Mravljak Franc, profesor.
6. Dr. Božič Anton, odvetnik.
7. Bernardi Drago, hotelir.
8. Dr. Hočevar Drago, okrožni zdravnik.
9. Prekoršek Ivan, upravitelj bolnice.
10. Sirec Drago, trgovec.
11. Potrato Aleksander, železniški uradnik.
12. Voglar Franjo, šolski upravitelj.
13. Golčer Jernej, sodar.
14. Cotič Josip, delavec.
15. Loibner Karel, trgovec.
16. Dolžan Franjo, kleparski mojster.
17. Mastnak Martin, profesor.
18. Zidarič Otmar, invalid.
19. Drukar Avgust, notar.
20. Filipčič Josip, gostilničar.
21. Cergol Janko, poštni poduradnik.
22. Kroflič Alojz, mesar.
23. Gregorič Karel, posestnik.
24. Debenjak Viktor, trgovec.
25. Bizjak Joško, šolski upravitelj.
26. Vrenko Miha, mizarski mojster.
27. Fortunat Ivan, železničar.

28. Raić Slavko, profesor.
29. Mirnik Anton, poštni upravitelj v pokoju.
30. Žagar Alojz, invalid.
31. Pertot Drago, kamnoseški mojster.
32. Steinbüchler Josip, železničar.
33. Černe Pavel, kapetan v pokoju.

Namestniki:

1. Robek Anton, gostilničar.
2. Arko Vojko, lekarnar.
3. Dr. Orožen Mišan, odvetnik.
4. Cvahče Anton, davčni upravitelj.
5. Bervar Adolf, kanclist.
6. Likar Jožef, invalid.
7. Lešničar Janko, ravnatelj.
8. Karnjovšek Ivan, slikar.
9. Medvešek Albert, zasebni uradnik.
10. Rapotec Ivan, železničar v pok.
11. Dr. Hrašovec Milko, odvetnik.
12. Meznarič Ivan, poštni poduradnik.
13. Gačša Tomo, kamnosek.
14. Orožen Janko, profesor.
15. Zabukošek Pavel, knjigovodja.
16. Dr. Rus Davorin, drž. pravdnik.
17. Gabrovšek Josip, železničar.
18. Lavrenčič Vinko, kleparski pomočnik.
19. Rihteršič Ivan, nadučitelj v pok.
20. Steblovnik Jože, ključavničar.
21. Hlavač Aleksander, restavrater.
22. Dereani Pavel, knjigovodja.
23. Vidmar Franc, državni redar v pokoju.
24. Luznik Alojz, učitelj v pokoju.
25. Božič Janko, trgovec.
26. Jelen Florijan, sprevodnik.
27. Pogačar Josip, sodni nadoficijal v pokoju.
28. Horvat Stefan, zasebni uradnik.
29. Dr. Černe Ludvik, zdravnik.
30. Rebek Anton, ključavničar.
31. Tajč Anton, dežnik, pomočnik.
32. Kaube Franc, kletar.
33. Zorko Anton, pisarn. predstojnik.

Samostojna demokratska stranka v Celju

priređi

v sredo, dne 15. junija 1927

točno ob pol 9. zvečer

volilni shod

za volitve v občinski odbor v mali dvorani «Celjskega doma»

Narodni volilci, pridite polnoštevilno!

Narodna skupščina razpuščena!

Kralj podpisal ukaz o razpustu Narodne skupščine in razpisu novih volitev. — Skupščinske volitve bodo 11. septembra. — Vukičevići radikalni nameravajo vstopiti v Demokratsko zajednico! — Radikalni ministri bodo s pristaši vred izključeni iz stranke. — Homogena demokratska volilna vlada.

Beograd, 15. junija. Že dalje časa se je opazala v vladi kriza in stremjenje po rekonstrukciji. Sedaj je zadeva dozorela. Pogajanja med radikalnimi centromaši in vlado so se popolnoma razbila. Včeraj popoldne je prinesel minister dr. Srškić zadnji odgovor uzunovićevcev in zagrozil ministrskemu predsedniku g. Vukičeviću z demisijo, ako ne sprejme zahtev centroma. Dr. Srškić se je vrnil z negativnim odgovorom na stanovanje g. Uzunovića. Ob 14. je ponovno posetil ministrskega predsednika in mu izročil svojo pismo ostavko na položaj pravosodnega ministra. Ministrski predsednik je ostavko dr. Srškića brez ugovora sprejel. S tem je postal prelom med vlado g. Vukičevića in radikalnim centromom ter pašičevsko skupino definitivno.

Napoved ministrskega predsednika o razpustu Narodne skupščine se je danes uresničila. Ob 10. dopoldne

je dospel iz Topole kurir, ki je prinesel ukaze o razpustu skupščine in razpisu volitev. Narodna skupščina je z današnjim dnel razpuščena. Volitve so razpisane za nedeljo, dne 11. septembra. Narodna skupščina je sklicana k izrednemu zasedanju za 5. oktobra, da reši vse formalnosti. 20. oktobra se prične redno zasedanje.

V demokratskih vrstah vlada vsled razpusta skupščine veliko zadovoljstvo. Naglašajo se, da je ta vlada homogena demokratska vlada, ker vsi radikalni ministri z Vukičevićem vred vstopijo v Demokratsko zajednico. Začasni predsednik radikalne stranke Aca Stanojević je dnaes brzojavno sklical sejo glavnega odbora in poslanskega kluba NRS za jutri dopoldne. Na tej seji bo glavni odbor svečano izključil Vukičevića, vse radikalne ministre in radikalne poslance, ki simpatizirajo z Vukičevićem.

Dr. Juro Hrašovec:

Taka je resnica!

»Slovenec«, ki je sedaj skupno glasilo proti samostojni demokratski stranki združenih strank, natisnil je v št. 130 od 11. 6. 1927 poziv »Celjanom«, ki mrgoli neresnic.

Kot nosilec liste in bivši župan moram na tam iznešene očitke odgovoriti, ker bi lahko kdo rekel, da kdor molči, deloma priznava.

Trdi se, da je dosedanje gospodarstvo pri mestni občini prineslo celjskemu mestu veliko gorja.

Očitki, ki naj veljajo demokratski stranki, ki je dosedaj imela večino v občinskem svetu, bi seveda, ako bi bili resnični, zadeli tudi mene, ker sem kot bivši župan bil jaz odgovoren za delovanje občine.

Bil sem pet let župan, drugokrat izvoljen tudi z glasovi radikalne stranke proti že takrat združenima strankama Slovenski ljudski stranki in stranki, ki se enkrat imenuje »nemška«, sedaj pa »gospodarska stranka«, kakor ji pač to bolje kaže.

Ko so sedaj združene stranke brez povoda razbile občinski svet, da se je moral imenovati gerent, odstopil sem kot župan z mirno vestjo, da sem za občino delal kolikor sem mogel. To mi je priznala višja oblast in so mi priznali ob slovesu mestni uslužbenci, ki so ves čas složno delovali z menoj.

In vendar sedaj taki očitki! Treba je pač sumničiti, nekaj trditi, naj bo res ali ne, ker zagovarjati se mora nenaravna in neznačajna zveza združenih strank.

Kdo je nosil, ako že ne celo, pa vsaj največje breme v prejšnjem občinskem svetu? Kdo je izdelal najtežavnejše in največje referate, bodisi finančnega, pravnega ali perzonalnega značaja, referate raznih odsekov za vodovod, elektrarno, klavnico, pogrebni zavod, plinarno? Bili so to z jako redkimi izjemami večinoma ljudje iz delavne večine.

Ko je bilo v jeseni treba rešiti zadnji proračun za tekoče leto, so vsi zastopniki slovenske ljudske stranke in radikalne stranke, vsi člani finančnega in gospodarskega odseka soglasno izjavili, da tako dober in vester proračun še ni bil predložen občinskemu svetu.

Varčnost v mestnem gospodarstvu bila je moja prva skrb; nepotrebnih izdatkov ni bilo. Mestne finance so urejene. Prodale so se hiše, katere je bil prejšnji nemški občinski zastop bil nakupil, da bi si ustvaril večje število odvisnih volilcev, kolikor mogoče izključno nemško hišno posest. Izkupilo se je rabilo za plačilo starih dolgov iz prejšnji nemški občinski zastop bil prave.

Mesto ima lepo električno razsvetljavo.

Po soglasni sodbi tujcev je mesto čedno in čisto. S primeroma malimi stroški so se odprle nove ceste, kakor »Tavčarjeva«, popravile so se »Miklošičeva« in »Strossmajerjeva« ulica, razširila se je »Levstikova ulica«, končni izvršitvi se bliža obrežna pot ob Savinji.

Bilo bi le treba v nekaterih ulicah ponoviti tlak; za to so pa potrebne velike vsote.

Razne potrebe v občinskem gospodarstvu bile so velike, dober gospodar mora storiti izprva to, kar je najbolj potrebno, to pa, kar je manj potrebno, odlagati, vedno se ozirati na razpoložljiva denarna sredstva.

Hiše so po naročilu in navodilu mestnega urada že večinoma prenovljene in popravljene.

Vodovod smo prevzeli; napake, ki so izkazale po dolgoletni rabi, so se vselej takoj odpravile. In ako je morda enkrat v letu odrekel, bilo je to za kratek čas.

Za večja s časom potrebna popravila bila je določena večja vsota v proračunu.

Pogrebni zavod dobro deluje in v klavnici vlada lep red.

O plinarni se je v občinskem svetu opetovano govorilo. Da plinarna ni dobičkanosna, ni bila krivda občinskega sveta, je to tako v vseh mestih. Z ozirom na razne industrije, ki plin neobhodno rabijo in ker se vendar tudi še v zasebnih gospodarstvih veliko plina rabi, se plinarna ni opustila in se je vselej ponovno le sklenilo, da naj se poskusi nadaljujejo in se naj še naprej obratuje.

Za reveže je ubožni svet, ki sem mu predsedoval, vedno vestno skrbel; revežem so se stalne podpore opetovano zvišale. Ako je bila gospodom, ki imajo sedaj polna usta, tako na srca skrb za brezposelne, reveže, osirotelo deco, poprej — bilo je pet let časa — bili bi se oglasili in stavili kak predlog, če so mislili, da je potreba!

Delavna večina hotela je bremena davkoplačevalcem olajšati. Bili so v proračunu predvideni predlogi, da naj se razne doklade na korist malih ljudi, davščine na korist hišnih najemnikov znižajo. Bili so pripravljene predlogi, da bi se odpomoglo stanovanjski bedi. A prej, kakor bi se moral proračun od občinskega sveta potrditi, so ravno nasprotne stranke ga razbile in so preprečile vsako stvarno in koristno delo.

Dobrodošel jim je kot volilo sredstvo polom Slavenske banke.

Mestna občina s Slavensko banko sploh ni bila v nobeni zvezi. Ako je mestna hranilnica imela svoj denar deloma tudi naložen pri Slavenski banki, je to stvar mestne hranilnice. Pozabiti se pa ne sme, da iznašajo neplačane vloge pri Slavenski banki v sami Sloveniji okrog 85.000.000 Din, da tedaj ni samo Mestna hranilnica prizadeta, marveč prizadeti so tudi

drugi denarni zavodi in med njimi tudi taki, kjer so imele prvo besedo druge stranke.

V upravnem odboru Mestne hranilnice in v ravnateljstvu bil je tudi nosilec liste združenih strank g. dr. Goričan in vendar nikdar ni predlagal, da bi se naj denar v Slavenski banki dvignil, gotovo zaradi tega, ker so bili vsi prepričani, da banka ni slaba.

Slovenska ljudska stranka razposlala je za svoj zaupni sestanek va-bi-fo, na katerem, kakor slišim, je bila prva točka vprašanje: »Zakaj nastopa Slovenska ljudska stranka skupno z narodno radikalno in z »Gospodarsko stranko«, zadnja točka pa »Naše narodno izdajstvo«.

Na prvo vprašanje je odgovor lahek. Združile so se vse tri stranke že takrat, ko so razbile prejšnji občinski svet. Razbile so ga, ne ker je slabo gospodaril, marveč samo, ker so hotele izpodkopati tla večini, iz manjšine postati večina, češ, tudi na zunaj se mora videti, da smo trije več vredni kakor eden sam.

Skupaj nastopajo te tri stranke, ker vsaka zase ne pomeni veliko; nimajo in ne morejo imeti skupnega programa, ker so prerazlične v svojih načelih, le v eni točki so si edine, v svoji mržnji do demokratov.

Da bi bila zmaga temboj gotova, je morala stranka, ki se je v resnici poprej vedno imenovala »nemško stranko«, svoje pravo ime zatajiti in se prekrstiti v »gospodarsko stranko«, kakor da oni drugi dve stranki ne bi bili gospodarski stranki.

Čutili so gospodje, da bi prava firma, namreč »združene stranke: slovenska ljudska stranka, narodna radikalna stranka in nemška stranka« bila vendar preveč nevarna. Treba je bilo volilem prikriti značaj nove firme.

Naj se skuša ta zveza še tako zagovarjati, niti preprosti človek ne bo mogel nikdar odobriti, da se slovenska stranka združi s stranko druge narodnosti in to v Celju, kjer se nam še vedno vzbujajo žalostni spomini na ono dobo, ko je bil naš jezik na mestni občini zapostavljen in zasramovan, ko sploh nismo smeli v mestu javno in glasno govoriti slovensko, ko mestni urad ni sprejemal v slovenskem jeziku pisanih vlog, ko se ni smela vršiti nobena večja slovenska prireditve, ne da bi se bilo hujskalo proti Slovincem in prišlo do dejanskih napadov na Slovence.

Da, da; Zveza združenih nasprotnih strank je in ostane »narodno izdajstvo«.

Med Nemci ne bi bilo mogoče, da bi nemška stranka se hotela združiti s kako nenacijonalno, nenemško stranko samo v namenu, da drugo nemško stranko premaga. Pri nas je Nemcem taka zveza dobro došla, ker ne morejo ničesar izgubiti, le pridobiti in ker so le Slovinci prosili za njih podporo, ne Nemci za podporo Slovencev. In to je sramotno.

Vsem onim, ki jih še ni prevzelo samo sovraštvo proti demokratski stranki, ki so si ohranili prosto voljo in stvarno sodbo, ki želijo, da bi naj mesto napredovalo, a tudi ohranilo čisto narodno lice, se ne bo težko odločiti, komu naj izkažejo svoje zaupanje!

Radikalni junački zbor.

V mali dvorani »Narodnega doma« je bil v torek zvečer zbor zaupnikov radikalne stranke, med katerimi je bilo dokaj nezaupnikov in celo obupnikov. Dokaz za to je dejstvo, da se je že drugi dan na tešče po mestu na široko in dolgo govorilo o vsebini govorov. Po plahem pregledu pičlega števila udeležencev je zastokal predsednik in s tem otvoril zbor:

«Elektrika absolutno nepotrebna. — Prevelik luksus. — Po cestah — v parku — na Bregu». (To je nemara koncesija klerikalcem, ki najlažje izhajajo v temi. Za pristaše radikalne stranke bi pa bilo dobro nekaj luči v glavi).

«Za park preveliki stroški». (Drevje v parku se poseka in skuri, basen z vodometom pa spremeni v lužo, da bomo imeli vaško gmajno).

«Gledališče je treba spraviti v druge roke, ker sedaj ne dela kulturno». (Po vzorcu bavarskih pasijonk bodo v

sezoni odslej igrali narodno- in kulturno vzgojne petrovške »Golgot«).

«Uradništva je preveč — upravo treba reorganizirati». (Delalo se bo na magistratu odslej očitno manj. Bivši odsek za reorganizacijo občinske uprave pod dosedanjim predsedstvom gosp. dr. Goričana namreč nadaljuje svoje plodonosno delo).

«Zveza z Nemci: Masaryk dela z Nemci». (Celjski Nemci bodo pa delali s celjskimi »mesareki« kar bodo hoteli).

«Radikalni dobro napredujejo». (In so že tudi daleč prišli).

«Smo bili s klerikalci in Nemci v zvezi za volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo». (Kšeft je kšeft — klobasa je pa klobasa).

«Klerikalci so pošteni. Slovinci se morajo deliti samo na poštene in nepoštene». (Kaki so pa potem — radikalni?)

«Minuli so časi, ko smo se borili z Nemci». (Radikalni se sploh niso proti njim borili, ker so se izcimili šele v komodnih časih).

«Nemcev se nam ni treba bati, ker so preslabi, in sram nas mora biti, če bi se bali te narodne manjšine». (Pst! Nemškutarji bodo hudi; saj jih je vendar več kakor radikalov ali klerikalcev).

«Ako vodimo prijazno zunanjo politiko z Nemčijo, moramo biti tudi v Celju v dobrih odnosih z Nemci». (Narobe! Berlin in Beograd bota uravnavala svojo politiko po navodilih celjske radikalije).

«Mi moramo pozabiti kdo je Slovenec in kdo je Nemec». (Ste že davno pozabili?)

«Sedaj so Nemci nekaj drugega». (Nemci so ostali kakor so bili, a radikalni Slovinci niso več pravi Slovinci). «So enakopravni državljani», (ki že silijo drugim nad glavo).

«Če bi Nemce preganjali, bi nam oni vrnilo». (Mogoče vse tisto, kar so nam tekom stoletij, ko pravijo, da niso zatirali, vzeli?)

«Zveza s klerikalci ima namen doseči kulturo». (Ko še niti parka, elektrike in gledališča ne marate!)

«Zboljšanje gospodarskega položaja, ki ga je SDS uničila». (Mogoče se še najde kje za koga kako korito).

«Zveza s klerikalci in Nemci je ona zveza, ki nam postavi most med Beogradom - Zagrebom - Ljubljano - Dunajem in Berlinom». (Kje je pa Rim s Kvirinalom in Vatikanom ostal?)

«Mi smo napredni in zato tako mislimo». (Gospoda, nam se pa zdi, da ste vi — napredni!)

«Pašič je rekel: Med klerikalci in radikalni v Sloveniji je tako mala razlika, da spadajo skupaj». (Stari baja je to družbo neverjetno dobro poznal).

Narodni in resni volilci, tako izgleda reč, če se zbere radikalno politično cvetje, ki v Celju tako žlahtno dehti.

Vse kaže, da je celjskim radikalom zelo treba razsvetljave in kulture; ko bo v tem oziru precej boljše, ne bo več potrebno, da bi hodila iz Maribora na tako sedmino dr. Stefanovič in Rehar, ki že sama nista kdo ve kaj.

Celjska kronika.

c OD RAZNIH STRANI dobivamo sedaj za volitve dopise in članke, ki se v bistvu vsi sliče; gre za obile izraze ogorčenja nad delom naših somoščanov. Jasno je, da vsega ni mogoče porabiti, a jedro in smisel teh dopisov se zrcali v tem, kar izhaja.

c CELJSKI RADIKALI V SKRBEH. Razpust Narodne skupščine in korak Vukičevićevih radikalov, ki izstopajo iz radikalne stranke, oziroma ki bodo izključeni do zadnjega moža, bode del celjskim radikalom hude skrbi. Kam obrniti se? Za koga se obesiti? — Po našem mnenju je najboljšje, če ostanejo kot posebna specialiteta čisto za se.

c OPERA V CELJU. V nedeljo, dne 26. t. m. bo gostovala ljubljanska opera v tukajšnjem gledališču s predstavo »Brivec Seviljski«.

c NABAVALI VIZUMOV ZA POTNE LISTE. Olepševalno in tujkoprometno društvo, ki vzdruže v plačič Prve hrv. štedionice svojo lastno prometno pisarno, obvešča potujoče občinstvo, da je edino ta pisarna kompetentna za preskrbo vizuma za potne

liste, katere oskrbuje proti plačilu dejanskih stroškov. Občinstvo se opozarja, da se v lastnem interesu glede vizumov in informacij obrača le na g. Planinca, ki začasno vodi pisarno.

c VOLITVE V OBČINSKI ODBOR. (Razglas.) Temeljem § 23, odst. 4. zakona o volitvi v občinski odbor mestne občine celjske in na dan pred volitvami, to je dne 18. i 19. t. m. vsako točenje alkoholnih pijač v mestni občini celjski Prestopki se bodo kaznovali po §-u 55. cit. zakona. — Mestni magistrat celjski, dne 14. junija 1927. — Vladni komisar: Dr. Anton Farčnik s. r.

c V SELCE PRI CRIKVENICI pošlje letos Kolo jugoslovenskih sester dve partiji dece. Vsaka partija bo ostala tam polne tri tedne, toraj z vožnjo vred 23 dni. Prva se odpelje 1. julija pod vodstvom gđc. Zupančič, druga 23. julija pod vodstvom gospe dr. Sernečeve.

c VODNIKOVA DRUŽBA V CELJU. Poverjeništvu Vodnikove družbe v Celju je zaključilo nabiranje ustanovnine in članarine. Družba ima letos v Celju 5 ustanovnikov in 632 rednih članov napram istemu številu ustanovnikov in 469 članom lanskega leta.

c PREBIVALSTVO V CELJU IN OKOLICI. Glasom podatkov, prijavljenih povodom popisa prebivalstva dne 1. aprila 1927 je štele: Celje (mesto): 417 hiš s 1504 stanovanji in 6877 prebivalci. Poslovnih lokalov je v mestu 1547, Gaberje šteje: 164 hiš s 578 stanovanji in 2486 prebivalci; poleg tega 215 poslovnih lokalov. Zavodna šteje: 116 hiš s 205 stanovanji in 964 prebivalci, poleg tega 56 poslovnih lokalov. Breg šteje: 38 hiš s 105 stanovanji in 481 prebivalci, poleg tega 36 poslovnih lokalov. Lava in Lisce (policijski rajon) štejeta skupno 46 hiš s 100 stanovanji in 430 prebivalci; poleg tega 15 poslovnih lokalov. Policijski rajon šteje po tem takem 11.238 stalno naseljenih prebivalcev. Vojaštvo v teh številkah ni upoštevano. Leta 1920. je štele Celje (mesto) 6286 oseb — prirastek znaša torej okroglo 600 oseb. Aprila 1922 je bilo v Celju (mestu) 485 stanovanj, prirastek znaša torej samo 19 stanovanj. Stanovanjski urad je l. 1922. naštel v 1485 stanovanjih z 1283 družinami 6019 stalnih prebivalcev in je po tej statistiki število prebivalcev naraslo za 858 oseb.

c PRIJAVITE DOSELJENCE! Ugotovljeno je, da se je v zadnjih mesecih doselilo v celjski policijski rajon (Celje mesto, Gaberje, Zavodna, Breg, Lisce in Lava) dokaj oseb, ki jih njihovi stanodajalci doslej še niso prijavi pri prijavnem uradu sreskega poglavarja v Celju (Dečkov trg št. 9 prtiličje). Osobito je bil ta nedostatek opažen pri inozemcih (iz avstrijske republike in Primorja), ki so prišli čez mejo brez veljavnih potnih listov. Gospod sreski poglavar poziva vse stanodajalce (službodajalce), pri katerih stanujejo nepriglašene osebe (inozemci), da jih nemudoma, najkasneje pa do 16. t. m. predpisno prijavi, ker bodo v nasprotnem slučaju morali nositi vse kazenske posledice (globa 50—1000 Din, eventualno zapor od 24 ur do 14 dni).

c SMRTNA KOŠA. V Ljubljani je umrl v javni bolnici bivši vinski trgovec v Celju g. Pavel Novak v 40. fetu starosti N. v m. p.!

c STANOVANJSKI ZAKON. Minister za socialno politiko skliče koncem tekočega meseca zastopnike in delegate iz cele države k ponovni anketi v Beograd, da se takrat definitivno odloči o vprašanju podaljšanja ali popolne ukinitve stanovanjskega zakona. V to svrhu poziva Društvo stanovanjskih najemnikov v Celju vse svoje člane in najemnike, ki bi imeli kake posebne želje in težnje, da jih nemudoma sporočijo odboru društva v roke posle vodečega predsednika g. Fr. Jošta, Aleksandrova ulica štev. 4. Ves zbrani material se lepo uredi in se predloži ob pravem času na vsa merodajna mesta v Beogradu, tako ministrskemu predsedniku, ministru dvora, socialne politike, vojne ter drugim prizadetim faktorjem. Osebo in ustmeno pa bode zastopal mariborsko oblast pri delegatskem zborovanju v Beogradu naš odlični strokovnjak g. Mohorko iz Maribora, ki z uspehom vodi društvo stanovanj-

skih najemnikov v Mariboru že mnogo let, on bode imel tudi vse naše podatke. Zaželjeni in potrebni podatki naj se nanašajo na obseg in lego stanovanja, na nedostatke nezdravih, neigijeničnih in nečloveških stanovanj. Nadalje na visokost najemnine, kakor je bila leta 1914., kakor se plačuje sedaj in kakor jo hišni lastniki morebiti povišujejo v času, od kar je az gotove sloje zaščita prenehala. Te podatke naj zlasti prinesejo nezaščiteni mali trgovci, obrtniki in delavci. Naj bo to zadnji apel, da se ne bi pozneje reklo, da se ni nič storilo. Vsakdo pa se mora izkazati, da je član Društva stanovanjskih najemnikov ter da je članarino 12 Din redno plačal.

c ZA CELJANE, ki hodijo na Rogaško Slatino, je g. Adam Črešnar, restavrater na slatinskem kolodvoru (bivši plačilni natak v tukajšnji kavarni »Evropa«), izborni poskrbel. Za izredno znižano ceno jim nudi izborno hrano in dobro pijačo. Postrežba je čista, točna in pozorna. 528

c JOGHURT, bolgarsko kiselo mleko za nego zdravja in lepote se dobiva v trgovini J. M. Šanc v Vodnikovi ulici. Poskusite ga! 529

Kino.

MESTNI KINO. Sreda 15. junija: »Dnevne norosti«. Sijajna pariška modna in plesna revija iz Folies Bergeres. V glavni vlogi slovita Kreolka *Josefine Baker* s celim ansamblom. Koloriran film. — Četrtek 16. petek 17. in sobota 18. junija: »Kraljevska svatba«. Monumentalen film iz dvornih krogov v 7 dejanjih. V glavnih vlogah *Greta Nissen, Norman Kerry, Oskar Beregi in Charles Puffi*.

KINO GABERJE. Sreda 15. in četrtek 16. junija: »Ljubavna kleika«. Šest dejanj gromkega smeha. V glavnih vlogah *Lee Parry*, znana iz vefilma »Najlepša žena sveta«, in *Johannes Riemann*. — Petek 17., sobota 18. in nedelja 19. junija: »Luc Orienta«. Veličastno delo filmske umetnosti v 6 dejanjih. V glavni vlogi *princesa Seeta Devis*, hči kašmirskega maharadže.

Za hmeljarje.

Mozaik na hmelju.

Hmeljarji raznoterih krajev so mi prinesli, oziroma poslali v minulih tednih hmeljske liste, ki so bili obuti z rumenkastimi ali rjavkastimi, večjimi in manjšimi pegami in lisami s prošnjo, naj določim pojavljeno bolezen. Listi so bili za drugo popolnoma normalni, celih robov in brez vsakih gub. Ker dosedaj še nisem videl slične prikazni na listih, sem se ne hote spomnil na novo bolezen na hmelju — takozvani »mozaik«, ki nastopa in škoduje hmeljski rastlini na Angleškem, v Nemčiji in Belgiji. Da se zadeva razjasni, poslal sem navedene liste ing. dr. Mucku v Žatec s prošnjo, naj on pojasnuje prikazen. On mi piše: »Mozaik bolezen to ni. O tej novi nadlogi za hmeljsko rastlino še dosedaj znanstveniki prav malo vedo. Rumenkaste in rjavkaste lise na listih so posledice ali škropljenja, ali pa, kar je verjetnejše, posledice uporabe umetnih gnojil.«

»Božji volek«.

Kako nujno potrebni so naši hmeljarji pouka, kaže dejstvo, da v nekaterih krajih našega okoliša (Sv.

Janž pri Velenju) pobijajo »božjega voleka« in njegovo, močeraču podobno ličinko, češ, da škodujeta hmeljski rastlini. *Keber odgrizava baje vršičke, ličinka pa žre in uničuje liste.* Ličinko smatrajo trdi za rdečega pajka. Znano bi vendar moralo biti vsakemu šolarju, da spada polonica (božji volek) med koristne živali, ker žre njena ličinka (močeraček) z veliko slastjo enega izmed zelo opasnih sovražnikov hmeljske rastline, to je hmeljska listna ušica. Polonica je namreč skrbna gospodinja in polaga svoja jajčica na kraje, kjer bode njen zarod našel obilo in okusne hrane.

O koristnih živalih, posebno žuželkih bi se naj tudi v osnovnih šolah bolj temeljito razpravljalo.

Hmeljarji, ne pobijajte torej prekoristnega »božjega voleka« in njegove ličinke! A. P.

Politika.

p POPOLN PRELOM Z ALBANIJU. V sporu z Albanijo je prišlo v torek do značilnega preokreta in definitivnega preloma diplomatskih odnosov. Ob 13. uri je posetil zunanje ministra dr. Marinkovića albanski poslanik Cena beg ter zahteval zase in za osobje svojega poslanštva potne listine. Zunanje ministrstvo je tej zahtevi nemudoma ugodilo in albansko poslanstvo zapusti Beograd. — Vest o definitivnem prelomu odnosov z Albanijo je izzvala v političnih krogih tudi v diplomatskih krogih precejšnje iznenadenje. Povsod je vse do zadnjega prevladovalo prepričanje, da bo albanska vlada uvidela svojo pogrešno politiko in ugodila ponovnim intervencijam Anglije in Francije. — Splošno pa se naglaša, da bo imela od tega škoda le Albanija.

p IZ DRUŠTVA NARODOV. V pondeljek je bilo otvorjeno v Ženevi 45. zasedanje sveta Društva narodov pod predsedstvom angleškega zunanje ministra Chamberlaina. Na dnevnem redu je 33 točk, ki pa so z ozirom na sedanji mednarodni položaj manj važne. Večja pozornost kakor razpravam o dnevnem redu je posvečena sestankom vodilnih politikov evropskih držav, ki bodo ob tej priliki razpravljali o vseh važnih in aktualnih problemih evropske mednarodne politike. V ospredju teh razgovorov stoji napetost med Anglijo in Rusijo, jugoslovensko-albanski spor in naraščajoča napetost med Rusije in Poljsko radi umora sovjetskega poslanika v Varšavi in pretiranih zahtev sovjetske Rusije, ki so podobne onim, ki jih je bila leta 1914. stavila Avstro-Ogrska Srbiji. Dosedaj so se že sestali na razgovor angleški, francoski in nemški zunanji minister ter poljski in nemški. Poročila o vsebini njihovih razgovorov še ni. Vendar pa je toliko znano, da je razgovor med dr. Stresemannom in Briandom precej neprijazen. Padale so živahne obtožbe in ostri očitki.

p SPOR RUSIJE S POLJSKO. V pondeljek je sovjetska vlada izročila poljskemu poslaniku v Moskvi odgovor na poljsko noto. V svojem odgovoru sov. vlada ponovno zahteva, da Poljska izžene vse ruske emigrante ter da pritegne k preiskavi umora poslanika Vojkova tudi zastopnika sovjetske vlade. V noti se nadalje naglašja, da je sovjetska vlada v posesti nepobitnih dokazov, da je Poljska vedo-

V strojnem stavku so nekatere pogreške, ker se je pokvaril stavni stroj, da ni bilo mogoče provesti korektur.

ma trpela in v nekaterih slučajih celo podpirala proti Rusiji naperjene teroristične organizacije ruskih monarhistov. Sovjetska vlada zavrača trditev poljske note, da gre v slučaju umora sovjetskega poslanika v Varšavi za individualno dejanje, marveč vidi v tem sistematično akcijo, naperjeno proti sovjetski Rusiji, ki stremi za tem, da izziva nemire in prepreči izboljšanje odnosov s sovjetsko Rusijo. Nota izraža na koncu upanje, da bo poljska vlada nemudoma in brezpogojno izpolnila že v prvi noti stavljene zahteve. — Poljska vlada sedaj ne namerava odgovoriti na drugo sovjetsko noto. Poslanik v Moskvi je dobil nalog, naj prepriča sovjetsko vlado o neresničnosti trditev. Po yesteh iz Rige, namerava sovjetska vlada v prihodnjih dneh izročiti poljskemu poslaniku v Moskvi tretjo noto, v kateri bo zahtevala takojšnjo izpolnitev vseh svojih že v prejšnjima notama sporočenih zahtev. Poljska javnost je zelo razburjena in gotovo ne bo marala sprejeti ruskih zahtev.

Širam domovine.

Š VLOMI V KOČE NA SAVINJSKIH PLANINAH. Glasom poročil iz Zg. Savinjske doline so neznani storilci vrdli v planinsko kočjo na Korosici na način, da so očitvidno s cepinom napravili luknjo v cementno streho, vzeli ves živež ter s tem napravili Savinjski podružnici S. P. D. v Celju precejšnjo škodo. Že več let zaporedoma in tudi letos, najbrž dne 5. t. m. je nekdo vdrl v zaklenjeni Frischaufov dom na Okrešlju. Škoda je dosedaj neznana. Ker so planinske kočje kulturne in obče koristne naprave, se vsak pošten človek zgraža nad takim početjem. Ne le v interesu domačinov, ampak tudi v interesu turistov je, da pomagajo pri izsleditvi teh zločincev in da se javno ožigosajo. Je pač žalostno in sramotno, da se še danes kaj takega dogaja!

ITO-pasta je za zobe najboljša!

Š ŠVICARSKI DIJAKI V JUGOSLAVIJI. Prihodnji mesec priredi večja skupina švicarskih dijakov iz Berna in Curiha daljše potovanje po Jugoslaviji. Dijaki, večinoma z visokih trgovskih in eksportnih šol, posestijo Jugoslavijo, da se pouče na naših gospodarskih razmerah.

Š TAJNA PREISKAVA V ZAGREBU. V Zagrebu se je vršila preiskava zaradi neke anonimne prijave, da se na Stjepana Radića pripravlja atentat. Državno pravdnistvo te preiskave ni moglo izvršiti z uspehom, temveč je stvar izročilo zagrebški policiji. Čuje se, da je v zadevo vpleten neki uradnik, ki je bil nameščen pri velikem županu. Stvari so prišli na sled potom nekih aktov, ki so bili pisani s pisalnim strojem.

Š MOŽA JE SUNILA V PREPAD. V Lužnici pri Nišu je bila v soboto aretirana žena seljaka Srečka Jankovića, ki je zavratno usmrtila svojega moža. Ko je bila nedavno spremila moža v bližnje selo, ga je sunila v 18 metrov globok prepad, kjer je mož smrtnonevarno poškodovan obležal. Pastirji so ga naslednji dan našli ne-

Advokat

Dr. Dominik Drnovšek

naznanja, da je otvoril pisarno

na Laškem

(hotel »SAVINJA« — Pivnica)

zavestnega. Par dni pozneje je ranje-
dec umrl.

Š ZNIŽANJE DAVKOV? Beograjski listi poročajo, da so se te dni vršila posvetovanja med finančnim ministrom in predsednikom finančnega odbora glede znižanja davkov in nekaterih taks. Finančni minister namerava v najkrajšem času predložiti državnemu odboru, odnosno finančnemu odboru več uredb, ki gredo za tem, da se davčna bremena kolikor mogoče olajšajo. Pred vsem naj bi se znižala dohodarina v II. razredu, invalidnina in komorski davek.

Š SPALNI VAGONI NA PROGI LJUBLJANA — BEOGRAD. Ustrezajoč prošnji družbe Wagon-Lits je prometno ministrstvo odobrilo, da bodo v dobi od 1. junija do 10. septembra letos vozili spalnimi vagoni na progi Beograd—Ljubljana—Jesenice in obratno.

nositi

Palma

znači

nikdar iskrivljene

pete imeti.

Š TISKARNA ZA TISKANJE BANKOVCEV. Uprava Narodne banke v Beogradu je sklenila, da zgradi v bližini Topčidera veliko poslopje, v katerem bo nameščena tiskarna, v kateri se bodo tiskali naši bankovci. Z gradnjo se prične že letos. Nova tiskarna bo moderno urejena. Načrti za novo zgradbo so že odobreni.

Š POMNITE: Pralni prašek Ženska hvala ima 50% Schichtovega mila.

Š TRGOVINSKO - INDUSTRIJSKI MUZEJ V BEOGRADU. Minister trgovine in industrije je odredil, da se ustanovi velik trgovinsko-industrijski muzej v Beogradu. Muzej bo moderno urejen in bo prava slika naših trgovskih in industrijskih prilik in

CERESIT 10 5nedosegljivo sredstvo proti vlagi
Franc Čuk, Celje, Prešernova ul. št. 5.

napredka naše države na gospodar-
skem polju.

g »NAŠE GORICE«. Izšla je 2. številka tega ilustriranega mesečnika, glasila Vinarskega društva v Mariboru z zelo zanimivo, poučno in pestro vsebino.

LISTNICA.

G. Jos. Kv.: Dopis radi vodovoda smo odstopili interesiranemu mestu.

G. Alojz Ž.: Deloma nevarno, deloma že obdelano.

G. Ivan L.: Potrpljenje!

G. Anton P.: Če bo le mogoče.

Obleke
moderne damske, moške in otroške, bluze, krila in plašče, lastne izdelke in dunajske modele, nadalje klobuke, perilo, nogavice, kravate in vse moderne in galante-rijske predmete kupite po najnižji ceni in v velikanski zbirki samo v veletrgovini R. STERMECKI, Celje. Oglejte si izložbo in zalogo, da se na lastne oči prepričate. Zbirajte listke za nagrado!

Lep nov močan

brek-voz

dvovprežen ter 1 pol-
krito kočijo, graški fabrikat
»KOLLER«, enovprežno, proda po zelo
ugodni ceni

Alojz Krušnik
Celje (pekarna Ribisch).

Blagajničariko

solidno in pošteno gospodično
sprejme s 1. septembrom t. l.
eventuelno tudi poprej, trgovina

Valentin HLADIN
v Celju.

Prihodnje šolsko leto se sprejmeta

2 dijakinji

na hrano in stanovanje k boljši rodbini s posebno sobo in souporabo glasovirja. Informacije se dobe pri upravi lista ali pri A. ZORKO, Kersnikova ulica 4.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Premog zahtovšči, tebeveljski in vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4 3

Da se mi fine otroške
nogavice ne pokvarijo,
ker imam ogromno za-
logo, prodajam iste za-
časno po čudovito nizki
ceni.

R. STERMECKI, CELJE.

Popravila pisalnih strojev

hitro, eksaktno in poceni izvršuje
specijalni mehanik z dolgoletno prakso
in koncesijo v Celju. — **Prvovrstna
dokazila na razpolago.** — **Pi-
salni stroji novi in rabljeni
v zalogi.**

JOSIP PUKL, Celje
KRALJA PETRA CESTA 4.

Kupim staro, dobro ohranjeno
spalnično opremo

Prednost slog „Biedermeier“. Ponudbe
z navedbo komadov in cene na upravo.

Mesarski vajenec

star do 16 let, se takoj sprejme.
Viktor Hohnjec, mesar, Celje,
Dečkov trg št. 6. 3

Franjo Dolžan, Celje

Kralja Petra cesta

Kleparstvo

in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in
zvanikov.

Vodovodne

inštalacije, naprava moderno-
higijeničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Cenjene interesente vljudno obveščamo, da smo prevzeli izključno zastopstvo in prodajo za mariborsko oblast in Varaždin svetovnoznanih in najmoderneje opremljenih avtomobilov

CHEVROLET

in vseh znamk koncerna General Motors — Near East S. A. Alexandria. Poleg luksuznih dvo- do pet sedežnih Touring in tovornih — 1 ter 1 1/2 tonskih — Truck imamo vse potrebne rezervne dele stalo v zalogi.

Automobiles et motocycles

Kenda & Co., d. z o. z., Maribor, Grajski trg 6.

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne
vloge po **6%**

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge uad 2,000.000 Din.

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj pravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste
veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta
Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.
Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkulantneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.